

PŮVODNÝ SLOVENSKÝ ZLOČIN

VÁCLAV NEUER

DÁVID A GOLIÁŠ

VÁCLAV NEUER

DÁVID A GOLIÁŠ

Text © 2023 by Václav Neuer
Jacket design © 2023 by Emil Křížka
Slovak edition © 2023 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9219-2

*Tento príbeh je vymyslený a všetky osoby v ňom tiež.
Z čisto praktických dôvodov by ste niektoré reštaurácie,
podniky, adresy alebo dokonca celé ulice, ktoré spomínam
v niektorých pasážach svojej knihy, hľadali v Bratislave,
ako aj inde na Slovensku márne.
Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami
je takisto čisto náhodná. Iba bežné policajné postupy
ostali zachované tak, aby zodpovedali realite.*

Diskrétnie prítomie podzemných priestorov vyhlásenej švajčiarskej banky dýchalo pokojom. Z hluku jednej z najrušnejších zürišských ulíc sem neprenikalo nič. Takmer posvätné ticho z času na čas narušilo azda len cinknutie výťahu. Dokonca aj kroky personálu či niekoho z ojedinelých klientov dokonale tlmil mäkký koberec.

Muž, niečo málo pred štyridsiatkou, tu zjavne nebol prvýkrát. Bez váhania pristúpil k vysokému úradníkovi v tmavom obleku, oslovil ho perfektnou nemčinou a po krátkom rozhovore mu podal špeciálny kľúč v sivom puzdre.

Zamestnanec banky si ho premeral pátravým, prenikavým pohľadom. Potom rovnako starostlivo skontroloval číslo vyrazené na kľúči.

Každému, kto sem vkročil, muselo byť už na prvý pohľad jasné, že neoddeliteľnou súčasťou jeho profesie je byť ku klientom milý, úslužný, no súčasne nekompromisný.

Muž čakal.

Úradník vyľukal kód a v bezpečnostnej kovovej zásuvke, ktorá sa vysunula zo steny za pultom, obratne vyhľadal duplikát. Oba kľúče položil vedľa seba. Nakoniec s profesionálnym úsmevom prikývol.

Od toho okamihu už boli akékoľvek ďalšie slová zbytočné. Nepatrným pokynom hlavy privolať podstatne mladšie-

ho, no rovnako oblečeného kolegu stojaceho opodiaľ, podal mu oba kľúče a s úsmevom, doplneným o nacvičené, veľakrát denne opakované gesto, naznačil návštevníkovi, aby mladíka nasledoval.

Cez dvoje bezpečnostných dverí sa dostali do miestnosti, kde boli po oboch stranách rozmiestnené trezorové schránky rôznej veľkosti. Nepriehľadné paravány v jej strede šikovne vytvárali diskkrétne zóny. Stôl, dve stoličky, papier na poznámky, ceruzky a perá. Všetko pripravené na ničím nerušenú činnosť klienta.

Úradník, ktorý ho sprevádzal, pristúpil k stene. Aj on najprv pohľadom skontroloval čísla. Až potom konečne zasunul oba kľúče do kľúčových dierok.

Zámkový mechanizmus jemne cvakol a dvierka sa otvorili.

Obsah stredne veľkého trezoru bol ukrytý v ďalšej kovovej škatuli. Tú si muž vzal a presunul sa s ňou za jeden z paravánov.

Jeho sprievodca sa diskkrétne vzdialil.

Postupoval metodicky, bez náhlenia, sebaisto. Taký bol takmer celý svoj život. Otvoril škatuľu, pohľadom prebehol zväzky bankoviek rôznych mien a z aktovky vybral dokument, kvôli ktorému sem dnes prišiel. Bola to zmluva, ktorou za astronomickú sumu vo výške viac ako sto miliónov dolárov prevádzal svoj podiel v úspešnej počítačovej firme nadnárodnému technologickému gigantu. Príjemná odmena za roky strávené za počítačom, za nekonečné kilometre zdrojových kódov a úspešných aplikácií. Odmena za to, že pred časom ako jeden z prvých pochopil význam internetu, a predovšetkým odmena za pracovitosť a trpezlivosť.

Veci takmer nežne vložil do schránky. Navyše to ani zďaleka nebolo všetko. Ak všetko dobre pôjde, už i tak obrovská suma sa v najbližších dňoch ešte viac ako zdvojnásobí.

Na predchádzajúcom rokovaní na vyšších poschodiach tej istej budovy prešiel so svojim osobným bankárom a s jeho šéfom všetky detaily obchodu, toky financií, uvoľňovania finančných tranží a prevody peňazí, ktoré mali nasledovať. Aj na pomery veľkej banky išlo o nemalú transakciu. Bankové tajomstvo malo v tejto krajine dlhú tradíciu, no napriek tomu bolo aj tu potrebné dokumentovať, že peniaze sú legálne a pochádzajú z legálneho obchodu. To bola podmienka, aby sa ho už nikdy nik nepýtal, či a kde peniaze zdanil.

Privrel oči. Zamyslel sa. Prvýkrát, aj to len na niekoľko sekúnd, odkedy vošiel dnu, sa mu na tvári objavil úsmev. Už predtým sa mohol pokojne označiť za bohatého, táto zmluva ho však katapultovala výrazne vyššie. Definitívne sa končila jedna časť jeho života.

A začínala sa ďalšia, celkom odlišná, no vedel, že sa nebude nudiť. V najbližšej budúcnosti mal starostlivo naplánovanú inú robotu. Ostávalo mu splniť poslednú úlohu. Už viac ako rok žil s rozhodnutím, že to urobí. Teraz sa konečne veci rozbehli.

Z krabice vybral zväzok papierov uložený v obyčajných papierových doskách a vložil ho do svojej aktovky. Nakoniec sa natiahol po malom ohmatanom zápisníku. Smutno sa po-
usmial. Došlo mu, koľko ubehlo času, a aj to, že v dnešnej dobe mobilov a tabletov už podobné veci dávno stratili zmysel.

Starostlivo ho zasunul do náprsného vrečka a tlačidlom na stole privolal svojho sprievodcu.

Onedlho už vychádzal z vestibulu bankového domu na slnkom zaliatu ulicu. Vo vrečku saka starostlivo skontroloval puzdro s kľúčom. Prižmúril oči. Služby boli perfektné ako vždy. Hriechne drahé, ale perfektné.

Prešiel niekoľko krokov. Zbadal taxík, kývol naň, nastúpil a povedal meno hotela.

Taxikár uznanlivo pokýval hlavou a vyrazil.

2

Komisár Ledecký stál pred nedávno dostavaným bungalovom a rozmýšľal nad tým, kto už len mohol mať dôvod zabiť invalida. Bol horúci júnový deň a slnko na oblohe bez jediného mráčika neúprosne páliło už od doobedia. Po spánkoch mu stekali kropaje potu a letná plátenná košeľa, ktorú si ráno obliekol, sa mu lepila na chrbát. Okrem nej mal na sebe ľahké plátenné nohavice a k nim hnedé poltopánky z jemnej brúsenej kože.

Vzdychol. Vyzeral unavene. Pred dvoma rokmi prekročil päťdesiatku a tak ako väčšina mužov v jeho veku aj on vďaka nesprávnej životospráve už niekoľko rokov zápasil so zvýšeným tlakom a cholesterolom v krvi. Dnes sa mu v zachmúrenej tvári navyše zračil smútok. V živote už videl veľa zavraždených, no napriek tomu ho smrť, nech už jej zoči-voči čelil v akejkol'vek podobe, ešte nenechávala celkom ľahostajným.

Prevrátený invalidný vozík ležal pri plote neveľkej záhrady. Telo, ktoré z neho vypadlo, sa čiastočne opieralo o ozdobnú kamennú skalku obrastenú kvetmi. Mladý znalec z odboru súdneho lekárstva, ktorý čupel nad ním, mu zakýval na pozdrav. Patril medzi tých, čo do ústavu nastúpili len nedávno, a tak ho Ledecký, napriek tomu, že sa s ním už raz pri podobnej príležitosti stretol, ešte stále nepoznal po mene.

Pristúpil bližšie.

Mužovi, nad ktorého mŕtvym telom sa skláňal lekár, niekto pred nie viac ako dvoma hodinami strelil dvakrát rovno do tváre.

„Kto už len potreboval zabiť invalida?“ začudoval sa nahlas vrchný inšpektor Machrák.

Ledecký s ním robil už dlho a dokonale si rozumeli. Bez slov, bez zbytočných gest. Tak ako to dokážu ľudia, ktorí spolu roky trávajú takmer každý deň.

Pokrčil plecami.

Jeho temer o desať rokov mladší kolega vytiahol pokrkvany papierik. „Jaroslav Farkaš, päťdesiattri rokov, invalidný dôchodca,“ nadiktoval údaje, ktoré sa mu podarilo telefonicky zistiť v policajnej evidencii. „Žil tu sám. Našla ho suseda,“ ukázal bradou smerom k ešte stále vydesenej postaršej žene, ktorá stála obďaleč.

Podľa vzrušenej gestikulácie sa pravdepodobne práve snažila niečo vysvetliť jednému z uniformovaných policajtov zabezpečujúcich miesto činu.

„Operačný prijal jej volanie presne o pol deviatej.“

Machrák poskladal papier a zastrčil ho späť do zadného vrečka nohavíc.

Ledeckému tak ako už viackrát v minulosti znova napadlo, že ho vlastne ešte nikdy nevidel používať zápisník. „Počul niekto výstrely?“ spýtal sa, keď si uvedomil, že naokolo stojí minimálne päť ďalších domov.

Machrák pokrútil hlavou. „Nie.“

„Ani ona nie?“

„Nie. Je všedný deň. Väčšina ľudí, teda až na ňu, je mladá. Cez deň sú v robote, deti majú v škole. Doobeda tu široko-dáľeko nie je ani noha.“

Najkúsenejšiemu detektívovi z oddelenia vražd napadlo, či práve s niečím takým páchatel vopred nerátal.

„Našiel som iba jednu mamičku na materskej. Býva tamto,“ ukázal Machrák na jeden z domov. „Nič nevidela ani nepočula.“

Ledecký nadvihol obočie a poškrabal sa na koreni nosa. Robieval tak zakaždým, keď rozmýšľal.

„Ani sa nečudujem. Rádio na plné gule, do toho ten jej malý celý čas reval ako o dušu. Pri takom bengáli by nepočula, ani keby jej strieľali priamo v predsieni.“

Súdny lekár medzitým dokončil vonkajšiu ohliadku tela. „Príčina smrti je celkom zrejmä,“ obrátil sa k nim a predlaktím si otrel pot, ktorý mu stekal po čele.

Prikývli. V tomto prípade nebolo o čom pochybovať.

„Dve strelné poranenia hlavy v obličajovej časti,“ pokračoval znalec popri tom, ako si sťahoval gumené chirurgické rukavice. „A aj keď nie som práve odborník na zbrane, povedal by som, že išlo o menší kaliber.“

Ani v tom sa s ním nemienili prieť. Z tohto pohľadu sa zdalo všetko jasné.

„Obidve strely prešli lebkou a v tylovej časti hlavy vyšli von,“ mykol bradou k prevrátenému invalidnému vozíku. „Ak ho zasiahli niekde v tom mieste, potom by ste ich pri troche šťastia mohli nájsť v tom drevenom plote,“ ukázal na koniec pozemku.

Ledecký uvažoval, či by pre istotu nemali zavolať odborníka z balistiky. Potom sa zamyslel. Ak mal lekár pravdu, znamenalo by to, že páchatel' s telom obete po smrti z nejakého dôvodu manipuloval.

„Ak však na to miesto neposunul vozík sám páchatel'...“ vyslovil nahlas druhú možnosť Machrák.

„Aj to je možné,“ pripustil lekár. „Vlastne dokonca pravdepodobné. Je tu totiž ešte jedna vec,“ povedal mladý takmer tak, akoby si chcel posledný tromf nechať na záver. „Pozrite sa na toto,“ zohol sa a ukázal na pravú ruku obete.

Počas toho, ako čupel pri tele, ju prekrýval plecom. Až teraz si teda mohli všimnúť zakrvácanú dlaň aj to, že na ruke chýba jeden z prstov.

„Ukazovák,“ vyhrkol Ledecký.

Mladík z Ústavu súdneho lekárstva prikývol: „Tá rana evidentne krvácala.“

„Čiže?“ chcel sa viac-menej uistiť detektív, keďže tušil odpoveď.

„Čiže ju páchatel' obeti spôsobil buď zaživa, alebo celkom bezprostredne potom, čo ho zastrelil,“ potvrdil mu domnienku.

Odmlčali sa. Evidentne to niečo znamenalo, nateraz však ani jeden z detektívov nedokázal usúdiť čo. Aj oni sa sklonili, aby si ranu pozreli zblízka.

„Tipujem to na veľmi ostrý nôž alebo ešte skôr na záhradné nožnice, prípadne niečo podobné,“ nečakal lekár na otázku.

Ledecký sa vzpriamil a s povzdychom si narovnal chrbát. Z informácií, ktoré mal, vedel, že nič také, čím by sa dal odcviknúť prst, sa v bezprostrednom okolí nenašlo.

„Zvláštne, nie?“ zaujímal lekára ich názor. „Tušíte, prečo mu to vrah mohol urobiť?“

Netušili. Navyše, ani jeden z nich nechcel hovoriť do vetra. Obaja vedeli, že na to, aby dokázali túto hádanku vyriešiť, budú potrebovať čas. Ak sa im to vôbec podarí.

„Nejaká pomsta? Odkaz?“ skúšal mladý lekár.

Ani teraz mu Ledecký neodpovedal. „Žiadne iné zranenie ste nenašli?“ spýtal sa namiesto toho.

Mladík pokrútil hlavou.

„Takže nateraz všetko.“

„Všetko,“ potvrdil. „Možno vám po pitve budem vedieť povedať viac.“

Ďalších niekoľko minút iba stáli a pozerali na prácu technikov. Tí, navlečení v bielych overaloch s označením krajského policajného riaditeľstva na chrbtoch, kúsok po kúsku starostlivo prehľadávali každý centimeter čerstvo pokoseného trávnik.

Na opačnom konci záhrady sa vyšetrovateľ Krajského úradu vyšetrovania major Chovanec rozprával s policajným psovodom, ktorý po chvíľke pustil psa na trávnik.

Chovanec podišiel k nim.

Aj on sa potil, no napriek horúčave bol v obleku a na krku mal viazanku hrozivej oranžovej farby.

Machrákovi, povestnému svojím vkusom a záľubou v značkovom oblečení, napadlo, či mu ju náhodou niekto nedaroval z čírej pomsty.

Privítali sa.

„Videl si už jeho ruku?“ upozornil ho Ledecký na chýbajúci prst.

„Zvláštne,“ zamrmlal vyšetrovateľ. „Už si sa s niečím podobným stretol?“

Tápal v pamäti, no nič si nevybavil. „Nie,“ povedal napokon.

Chovanec zamyslene pozeral na zakrvácanú dlaň. „Nikde sme nenašli nábojnice,“ informoval ich pre zmenu on.

Ledecký sa mimovoľne pozrel na statného nemeckého ovčiak a ňuchajúceho medzi kvetmi na skalke.

„Možno strieľal z revolvera,“ zauvažoval Machrák.

„Možno,“ pripustil vyšetrovateľ.

„Alebo ich pozbieral a odniesol so sebou.“

„Uvidíme.“ Tak ako oni aj Chovanec patrili k ľuďom, čo iba neradi predbiehajú udalosti. „Dajme tomu psíkovi šancu. Ešte len začal,“ dodal, pretože sa zároveň nezvykol predčasne vzdávať. „Mohli zapadnúť niekam medzi tie kamene.“

Machrák nesúhlasil.

Pozreli naňho.

Detektív sa zopár úkrokmi posunul na miesto, kde podľa jeho odhadu musel s najväčšou pravdepodobnosťou stáť strelec. Potom predpažil a naznačujúc ukazovákom a prostredníkom zbraň, zamieril najprv na mŕtvolu, potom na vozík.

Obaja ho pozorne sledovali.

„Drvivá väčšina bežných typov pištolí by vystrelené nábojnice vyhodila niekam sem,“ ukázal na miesto vedľa seba, presne na opačnej strane skalky. „Ak sa teda nemýlim a vrah stál tu a obeť či už tam, kde je vozík, alebo tam, čo teraz leží telo, lebo to je v podstate jedno, potom by sme museli mať obidve prázdne nábojnice na tomto kratučkom trávniku ako na dlani.“

Jeden z technikov práve prechádzajúci okolo mu dal za pravdu.

„Asi by sme predsa len mali zavolať balistika,“ navrhol Ledecký.

„Aj niekoho s detektorom kovov,“ doplnil parťák.

„Zariadim to,“ uzatvoril debatu Chovanec. „Psa tu však ešte nechám. Možnože namiesto nábojníc nájde aspoň ten prst,“ uškrnul sa.

„V tom prípade sa modli, aby ti ho nezožral rovno pred nosom,“ zavrtal Machrák.

Ledecký si v duchu predstavil, ako by asi vyšetrovateľ podobnú situáciu vysvetľoval v služobnom hlásení.

Z bizarných úvah ho však už zakrátko vytrhol sám Chovanec. „Tá suseda vraj niečo vie.“

Detektív sa pozrel jej smerom. Energická šesťdesiatnička ešte stále gestikulovala v náruživej debate s nešťastným pochôdzkarom.

Až príliš dobre poznali podobné typy žien, akou bola už na prvý pohľad.

„Hovoril si s ňou?“ spýtal sa Ledecký.

„Nie. Pokojne jej výsluch nechám na vás,“ odvetil a úsmev sa mu ešte o niečo rozšíril.

„Vďaka, milé od teba.“

„Nie je zač, rado sa stalo.“

Nechali ho tak a vykročili smerom k oznamovateľke.

Volala sa Alžbeta Sandtnerová a susedou zavraždeného Farkaša bola od chvíle, čo sa sem pred piatimi rokmi nastáhoval. Vtedy ešte chodil.

Podľa dokladov šesťdesiatšesťročná žena prekypovala energiou. „Ja som to vedela. Hovorila som, že ho nakoniec zabije,“ vyhrkla, nečakajúc, kým sa jej predstavia či ukážu služobné preukazy s pripnutými odznakmi.

Pozreli na seba.

„Koho tým myslíte?“ vynechal Ledecký všetky zbytočné formality.

„No predsa jeho brata. Toho neschopáka,“ odvetila a z očí jej pritom sršal spravodlivý hnev. „Hádali sa. Počula som aj to, ako sa mu vyhráždal.“

„Vy ste počuli, ako sa mu jeho brat vyhráždal?“

„Veď vám to práve hovorím.“

„A prečo sa hádali?“

„No pre peniaze, pre čo iné?“ pozrela na nich, akoby nechápala, že sa na niečo také vôbec môžu opýtať. „Vždy, keď som za ním v poslednom čase došiel, hádali sa iba o peniaze.“

Taký začiatok nevyzeral zle. Obaja však odhadovali, nakoľko jej svedectvo môžu brať vážne.

Skôr nízka a chudá žena s nažltlo odfarbenými, nakoľko ostrihanými vlasmi, oblečená v kvetovanej zástere,

v ktorej odbehla priamo od sporáka, vyzerala celkom pri zmysloch.

Napadlo im, že ak by bola pravda to, čo im práve povedala, nemusel by byť čerstvý prípad, ku ktorému ich zavolali, až taký zložitý.

„A dnes, keď sa to stalo,“ vystriedal Ledeckého Machrák, „ste ho tu videli?“

„Myslíte Juraja?“

„No, myslím jeho brata. Volá sa Juraj?“

„Áno,“ prisvedčila.

Na okamih sa zdalo, že majú vyhraté.

„A videli ste aj to, ako na vášho suseda vystrelil?“

Pozrela naňho nechápavo. „Nie, strieľať som nikoho nevidela.“

Víťazná eufória ich opustila ešte skôr, ako si ju vôbec stihli uvedomiť.

„Vraveli ste, že...“

Nenechala ho dohovoriť. „Vravela som, že sa brat pána Farkaša volá Juraj. Na to ste sa ma predsa pýtali.“

Ledekému zašklbalo kútikmi.

Machrákovi pre zmenu napadlo, či by názor, ktorý si na Sandtnerovú len pred malou chvíľkou vytvoril, nemal predsa len prehodnotiť.

„Takže pre istotu ešte raz,“ kládol starší z detektívov dôraz na každé slovo. „Keď ste vyšli von a zbadali ste v záhrade ležať pána Farkaša, videli ste tam aj jeho brata?“

Pokrútila hlavou.

„A niekoho iného?“

„Nie.“

„A čo na ulici?“

„Nie, nikoho som nevidela. Iba ten prevrátený vozík a potom...“ na chvíľu sa odmlčala. „A potom pána Farkaša, ako tam leží.“

Ledecký chvíľu počkal.

Sandtnerová však už nepokračovala.

„A čo napríklad auto?“ skúšal ďalej. „Nevšimli ste si odchádzať auto? Alebo povedzme motocykel?“

Znova pokrútila hlavou. „Nie, nič z toho, čo hovoríte. Jednoducho, nikto už v záhrade ani na ulici nebol.“

Po sľubnom začiatku prišlo sklamanie. Nádej, že budú mať očitého svedka, sa za pár sekúnd definitívne rozplynula.

Machrák sa zhlboka nadýchol. „Kedy ste ho videli naposledy?“

„Myslíte suseda?“ radšej sa uistila.

Prisvedčili.

„No, včera večer, mohlo byť niečo po deviatej,“ povedala po kratučkom premýšľaní.

Skúsil to teda inak. „A dnes ráno?“

Pozrela naňho.

„Dnes ráno ste neboli vonku?“ doplnil.

„Bola,“ náruživou prikývla. „Presne o ôsmej. Práve pípal čas v rozhlase.“

„A?“ pomohol jej.

„Vtedy tam ešte neležal. To viem isto. Išla som k bránke. Musela by som si to všimnúť.“

Machrák si urobil poznámku.

„No a keď som vyšla von druhýkrát,“ prežehnala sa, akoby chcela zahnať nepríjemnú spomienku, „už tam bol. Najprv som zbadala vozík, potom jeho. Skúsila som naňho zavolať, potom som bežala k nemu... A potom som hneď volala stodvanástku.“

„To bolo okolo pol deviatej,“ zašomral Machrák viac-menej pre seba.

Prikývla. „Áno, tak nejako.“

„A v tom čase, teda medzi ôsmou a pol deviatou, ste naozaj nepočuli nič, čo by pripomínalo výstrely?“

Pokrútila hlavou.

„Ani žiadnu hádku alebo dokonca krik?“

„Nie.“

Ledecký sa poškrabal na nose. S najväčšou pravdepodobnosťou to teda znamenalo, že vrah odstrihol svojej obeti prst až po smrti. V duchu si celú situáciu predstavil. Polhodina poskytla dostatok času nato, aby páchatel' obeť zastrelil, zmrzačil jej ruku a nespozorovaný bezpečne zmizol. Bolo to riskantné, ale evidentne mu to vyšlo.

Detektív vytiahol vreckovku a utrel si ňou orosené čelo. Teplo začínalo byť neznesiteľné.

Rozhliadol sa po záhrade.

Technici ukončili prácu v bezprostrednom okolí tela a presunuli sa k drevenému plotu na konci záhrady. Pri skalke už nevidel ani psa.

Medzitým dorazila čierna dodávka pohrebnej služby. Dvaja zamestnanci naložili a odviezli telo.

Otočil sa naspäť k oznamovateľke: „Poznali ste pána Farkaša dobre?“

Myklo ju: „Prepáčte, čo ste sa pýtali?“

„Či ste poznali pána Farkaša,“ zopakoval otázku.

„Ach, áno, samozrejme, poznala.“

Čakal, že začne rozprávať sama.

„Stále sa z tej hrôzy neviem spamätať. Také nešťastie.“

Detektívi však chceli počuť niečo iné. „Čo by ste nám o ňom vedeli povedať?“ formuloval Ledecký otázku presnejšie.

Vzdychla: „Bol to dobrý človek. V živote mal smolu. Neublížil by ani muče. Dobráčisko,“ vyratúvala stručne.

Na prvý pohľad nevyzerala ako žena, ktorú by väčšina ľudí chcela mať za susedu. Ledeckému napadlo, že možno ešte včera by povedala niečo iné. Dnes už však zrejme platilo staré okridlené, že o mŕtvych len v dobrom.